പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 7 (ക്രിയാഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 23

വ്യാസ ഉവാച-

പൂർവം കോചരശോനാമ രാജാഽഭൂത്ക്ഷിതിമംഡലേ .

ശാംതഃ പരമധർമജ്ഞോ രാജനീതിവിദാംവരഃ 1.

സത്യവാദീ ജിതക്രോധോ ജിതവൈരി സമുച്ചയഃ .

നാരായണാർചനപരോ ഹരിസേവാ രതഃ പരഃ 2.

സുപ്രജ്ഞാ നാമ മഹിഷീ തസ്യാസീത്പ്രിയവാദിനീ .

സർവലക്ഷണസംപന്നാ പതിസേവാപരായണാ 3.

ഏകാദശീവ്രതരതാ സർവപ്രാണിഹിതൈഷിണീ .

ജാതിസ്മരാ മഹാഭാഗാ സുശീലാ വരവർണിനീ 4.

സ രാജാ ദശമീം കൃത്വാ സദാരഃ പരമാർഥവിത് .

ഏകാദശീം നിശീഥിന്യാം ജാഗരം കർതുമുദ്യതഃ 5.

തത്രാംതരേ ദ്വിജഃ കശ്ചിച്ഛൗരിർനാമ മഹീപതേഃ .

ആജഗാമ മഹാതേജാസ്തസ്യ ജാഗരമണ്ഡപമ് 6.

തമായാംതം സ ഭൂപാലോ നാരായണപരായണഃ .

പാദ്യാദ്യൈഃ പൂജയാമാസ സദാരോഽത്യംതഹർഷിതഃ 7.

തേഷാം മധ്യേ സൂപവിഷ്ഠഃ സ വിപ്രോഽഖിലതത്വവിത് .

വിഷ്ണുപൂജാപരാംസ്തത്ര ദദർശ വ്രതിനോ ബഹൂൻ 8.

പൂജയംതി ഹരിം കേചിന്നാനാപുഷ്പൈർമനോരമൈഃ .

ഗംധൈർധൂപൈസ്തഥാദീപൈരുപഹാരൈരനുത്തമൈഃ 9.

ഗങ്ഗാമൃദ്ഭൂഷിതാകേചിത്തുലസീപത്രമാലയാ .

അലംകൃതാ ഹരേരഗ്രേ നൃത്യംതി വ്രതിനോ മുദാ 10.

കേചിദ്ഗായംതി ഗീതാനി ലലിതാനി ഹരേഃ പുനഃ .

കരതാലം സമാദായ വ്രതിനോ ഭഗവത്പ്രിയാഃ 11.

സ്തവൈരനുത്തമൈഃ കേചിന്നാരായണമനാമയമ് .

സ്തുവംതി ജഗതാമീശം ദിവ്യാർഥൈഃ കോമലാക്ഷരൈഃ 12.

ശ്വേതചാമരവാതേന ശീതലേന ജഗത്പതേഃ .

വീജയംതി ഹരേഃ പ്രീതിം കേചിച്ച മഹതീം തഥാ 13.

കേചിദ്വീണാദികം വാദ്യം ലലിതം ശുചിമംഗലമ് .

വാദയംതോ മഹാത്മാനഃ കേചിദ്ഗായംതി കേശവമ് 14.

സ രാജാ രാജമഹിഷീ ദ്വാവപ്യത്യംതഹർഷിതൗ .

ഗായതാം ലലിതം ഗീതം നൃത്യതാം നൃത്യമുത്തമമ് 15.

തൗ ദംപതീ മഹാത്മാനൗ നൃത്യഗീതാദികാരിണൗ .

വാചാ മധുരയാ പ്രാഹ സ ശൗരിർബ്രാഹ്മണോത്തമഃ 16.

ശൗരിരുവാച-

ധന്യോഽസി ത്വം മഹീപാല ധന്യാ ച മഹിഷീ തവ .

ചരിത്രം യുവയോരേതന്മങ്ഗലം ഭുവിദുർല്ലഭമ് 17.

ത്വാം വക്ഷ്യാമി യതഃ കശ്ചിന്ന ദൃഷ്ടോ വൈഷ്ണവോത്തമഃ .

ത്വയാ ഭൂമിഭുജാ പൃഥ്വീ ധന്യേയം നാത്ര സംശയഃ 18.

ഏകാദശീവ്രതമിദം പവിത്രം ഭഗവത്പ്രിയമ് .

സദാരഃ കുരുഷേ ഭൂപ തസ്മാത്ത്വം വൈഷ്ണവാഗ്രണീഃ 19.

സപ്തദ്വീപൈകനാഥശ്ച സദാരസ്ത്വം നൃപോത്തമ .

നാരായണാഗ്രതഃ പ്രീത്യാ യതോ നൃത്യസി ഗായസി 20.

ചരിത്രം യുവയോരേതദ്ദംപത്യോർദൃഷ്ടമദ്ഭുതമ് .

കസ്മാദ്ബുദ്ധിരിയം ജാതാ യുവയോരതിനിർമലാ 21.

വ്യാസ ഉവാച-

തസ്യേദം വാക്യമാകർണ്യ ശൗരിനാമ്നോ ദ്വിജന്മനഃ .

ഈഷദ്ധാസ്യമുഖീപ്രാഹ സുപ്രാജ്ഞാ തമഥോ ദ്വിജമ് 22.

സുപ്രാജ്ഞോവാച-

ഏകാദശീപ്രഭാവേന പൂർവമാവാം ദ്വിജോത്തമ .

അതിപാതകിനൗ മുക്തൗ സൂര്യജേന മഹാത്മനാ 23.

ജാതിസ്മൃതിപ്രഭാവേണ ദിവ്യമേകാദശീവ്രതമ് .

കുർവഃ സംപ്രതി വിപ്രേന്ദ്ര പരമസ്ഥാനകാങ്ക്ഷയാ 24.

ശൗരിരുവാച-

യദി നൂനം വരാരോഹേ പൂർവാം ജാതിം ത്വമാത്മനഃ .

വേത്സി മേ ബ്രൂഹി താം ശ്രോതും ജായതേ കൗതുകം ഹൃദി 25.

പൂർവം സ്ഥിതാ കാ ഭവതീ പതിർവാ കഃ സ്ഥിതസ്തവ .

കഥം ഭാസ്കരിണാ ത്യക്തൗ യുവാം പാതകിനാവപി 26.

സുപ്രാജ്ഞോവാച-

അപ്രകാശ്യമിദം വാക്യം യദ്യപി ദ്വിജസത്തമ .

സ്ഥിതാസ്മി വാരമുഖ്യാ്ഽഹം രതിശാസ്ത്രവിശാരദാ 27.

തസ്മിഞ്ജന്മനി പാപാനി ഘോരാണി സുബഹൂനി ച .

മയാ കൃതാനി വിപ്രേന്ദ്ര നരകക്ലേശദാനി വൈ 28.

അയം നിത്യോദയോ നാമ ശൂദ്ര സ്വാഃചാരവർജിതഃ .

പരദാരഹരഃ ക്രൂരഃ പരദ്രവ്യാപഹാരകഃ 29.

സുരാപോ മിത്രഹംതാ ച ഭ്രൂണഹാ പരഹിംസകഃ .

അത്യഹംകാരയുക്തശ്ച ധർമനിംദാകരഃ സദാ 30.

ഏകദാ ജ്ഞാതിഭിഃ സർവൈഃ പരിത്യക്തോ ഹി സദ്വ്രതൈഃ .

ആജഗാമ മമാഗാരം വേശ്യാവിഭ്രമലോലുപഃ 31.

യുവാനം സുംദരം ദൃഷ്ട്വാ തമേനം ദ്വിജസത്തമ .

മയാപി പ്രീതിമാസാദ്യ സംതുഷ്ടഃ സുരതൈരപി 32.
തതോഽനുഭൂയ സുരതം മയാ സഹ തപോധന .
അയമാഹ ച മാം പ്രേമ്ണാ വിനയാവനതോ വചഃ 33.
അഹം സുരതശാസ്ത്രജ്ഞഃ പരിത്യക്തഃ സ്വബംധുഭിഃ .
യദി ത്വം മന്യസേ തസ്മിംസ്തിഷ്ഠാമ്യത്ര ത്വയാ സഹ 34.
വിനയാവനതം വാക്യമിദം ശുശ്രാവ തദ്ദ്വിജ .
ദംപതീഭാവമാസാദ്യ സഹാനേന സ്ഥിതാസ്മ്യഹമ് 35.
കദാചിദ്ദ്വിജശാർദൂല ഏകാദശ്യാം തിഥൗ ഹരേഃ .
മഹദ്ഭിഃ പീഡിതാഹം ച ദേഹദേഹാവഘാതകൈഃ 36.
തസ്മിന്നേവ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ജ്വരജർജരദേഹയാ .
ന പീതമുദകം നാന്നം ഭുക്തം ച പരയാ ഭിയാ 37.
മമസ്നേഹോദയോഽയം ച തസ്മിന്നേവ ദിനേ ഹരേഃ .
തത്യാജാന്നം ച തോയം ച വിഷണ്ണ ഇവ ജന്മനാ 38.
അഥ രാത്രൗ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ദീപം പ്രജ്വാല്യ സർപിഷാ .
മയാ കൃതം ജാഗരണം ജ്വരാപഹതചേതസാ 39.
നാരായണ ഹരേകൃഷ്ണ രക്ഷ മാമിതി ജല്പതാ .
മുഹുർമുഹുരനേനാപി കൃതം ജാഗരണം നിശി 40.
ഉപവാസപ്രഭാവേണ കേശവോച്ചാരണേന ച .
ആവയോഃ സകലം പാപം വിനഷ്ടമഭവദ്ദ്വിജ 41.
തതഃ പ്രഭാതേ വിമലേ ഭഗവത്യുദിതേ രവൗ .
ജ്വരാർദിതാഹം പംചത്വം ഗതാ ബ്രാഹ്മണസത്തമ 42.
സംപ്രാപ്തപംചതാം ദൃഷ്ട്വാ മാമയം ച തതഃ ശുചിഃ .
സഹത്യാ മരണം ഭേജേ നിംദിതഃ സകലൈർജനൈഃ 43.
സൂര്യ്യജസ്യ തതഃ പ്രേഷ്യൈർജ്വലദഗ്നിനിഭേക്ഷണൈഃ .
ബദ്ധ്വാ ദൃഢേന പാശേന നീതൗ ദുർഗമവർത്മനാ 44.
ശുഭകർമാ ശുഭം വാപി ചിത്രഗുപ്തോ യമാജ്ഞയാ .

സർവം വിചാരയാമാസ മൂലാത്സ തു വിചക്ഷണഃ 45.

ചിത്രഗുപ്ത ഉവാച-

യദ്യപ്യേതൗ മഹാബാഹോ മഹാപാതകിനാം വരൗ .

തഥാപി പാതകൈർമുക്തൗ ഹ്യേകാദശ്യാമുപോഷണാത് 46.

അനിച്ഛയാപി യഃ കുര്യാത്പുണ്യമേകാദശീവ്രതമ് .

സോഽപി ഗച്ഛേത്പരംസ്ഥാനം സർവപാപവിവർജിതഃ 47.

ഇത്യുക്തശ്ചിത്രഗുപ്തേന ധർമരാജോ മഹായശാഃ .

ആസനാത്സഹസോത്ഥായ വവംദേ താമമുംച സഃ 48.

സുഗംധൈശ്ചംദനൈർദിവ്യൈർധൂപൈഃ പുഷ്പൈശ്ച മൃത്യുനാ .

സുവർണാഭരണൈരേവ മംഡിതൗ പാപവർജിതൗ 49.

ഫലൈർനാനാവിധൈസ്തത്ര മധുരൈരമൃതോപമൈഃ .

ഭാസ്കരിഃ കാരയാമാസ പ്രീത്യാ ഭോജനമാവയോഃ 50 7.23.50.

അഥ സ്തുത്വാ സ്തവൈർദിവ്യൈഃ സ്വയമാവാം യമഃ പ്രഭുഃ .

സമാരോപ്യ രഥേ ദിവ്യേ പ്രോവാചേതി കൃതാഞ്ജലി 51.

യമ ഉവാച-

യുവാം പുണ്യവതാം ശ്രേഷ്ഠൗ സർവപാപവിവർജിതൗ .

യത്രാസ്തേ ഭഗവാന്വിഷ്ണുർഗച്ഛേതാം തത്ര സംപ്രതി 52.

ഇത്യുക്തൗ ധർമരാജേന വിനയാവനതേന വൈ .

അഥൈതദുക്തമാവാഭ്യാം നത്വാ തത്പാദപങ്കജേ 53.

ഗംതവ്യം നാന്യഥാ ദേവ തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം പദമ് .

കിംത്വസ്തി നരകം ദ്രഷ്ടും ത്വദ്ഗൃഹസ്ഥം സ്പൃഹാവയോഃ 54.

യമാജ്ഞയാ തതോ വിപ്ര രഥമാരുഹ്യ ശോഭനമ് .

ദുഷ്പ്രേക്ഷ്യാ നിരയാ ദൃഷ്ടാ ആവാഭ്യാം തത്ര വിസ്തരാഃ 55.

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച-

തത്രാവസ്ഥാ പാപവതാം യാ യാ ദൃഷ്ടാഃ പതിവ്രതേ .

വിസ്തരേണ സമാഖ്യാതും താസ്താഃ സർവാസ്ത്വമർഹസി 56.

പുണ്യാത്മാനഃ പഥാ യേന വ്രജന്തി യമമംദിരമ് .
പാപാത്മാനശ്ച സുശ്രോണി തന്മേ കഥയ വിസ്തരാത് 57.
പുണ്യാത്മാ കീദൃശം പശ്യേത്തത്ര വൈവസ്വതം പ്രഭുമ് .
പുണ്യാത്മനാം പാപിനാം ച പംഥാനം സുഖദുഃഖദമ് 58.
സുപ്രാജ്ഞോവാച-
ആദൗ ബ്രവീമി പംഥാനം നൃണാം പുണ്യവതാമഹമ് .
ശൃണുഷ്വ ദ്വിജശാർദൂല ശൃണ്വതാം പ്രീതിവർദ്ധനമ് 59.
പ്രസ്തരൈർവിസ്തരൈർബദ്ധോ ദിവ്യവസ്ത്രൈഃ സമാവൃതഃ .
ഭാതി പുണ്യവതാം പംഥാഃ സർവോപദ്രവവർജിതഃ 60.
ക്വചിദ്ഗംധർവകന്യാഭിർഗീയതേ ഗാനമദ്ഭുതമ് .
ക്വചിന്മഞ്ജുശരീരാഭിരപ്സരോഭിശ്ച നൃത്യതേ 61.
ക്വചിദ്വീണാക്വണം നാനാ വാദ്യം ചക്രുർമനോരമമ് .
ക്വചിത്കുസുമവൃഷ്ടിശ്ച ക്വചിദ്വായുശ്ച ശീതലഃ 62.
ക്വചിത്പ്രപാ ശീതതോയാ ക്വചിച്ച ഭുക്തിശാലികാഃ .
ക്വചിദ്ദേവാശ്ച ഗംധർവാഃ പഠംതി സ്തവമുത്തമമ് 63.
ക്വചിത്ക്വചിദ്ദീർഘികാശ്ച ഫുല്ലപദ്മാഃ സുശോഭനാഃ .
സുച്ഛായാഃ പാദപാഃ ക്വാപി പുഷ്പിതാ വംജുലാദയഃ 64.
തതസ്തു സുഖസമ്പന്നാഃ പഥി ഗച്ഛംതി മാനവാഃ .
പുണ്യാത്മാനോ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ സുഖമൃത്യുമവാപ്യ ച 65.
കേചിത്തുരംഗമാരൂഢാ നാനാലംകാരഭൂഷിതാഃ .
ഉദ്ദണ്ഡധവലച്ഛത്രൈർഗച്ഛംത്യാവൃത്യ മസ്തകമ് 66.
കേചിദ്യാംതി ഗജാരൂഢാ രഥാരൂഢാശ്ച കേചന .
യാനാരൂഢാ ജനാഃ കേചിത്സുഖേന യമമംദിരമ് 67.
കേചിദ്ദേവാങ്ഗനാ ഹസ്ത ന്യസ്തചാമരവായുഭിഃ .
ഗച്ഛംതി വീജിതാ മർത്യാഃ സ്തൂയമാനാഃ സുരർഷിഭിഃ 68.
കേചിദ്ദിവ്യായുധധരാഃ സ്രക്ചന്ദനവിഭൂഷിതാഃ .

ഭുംജംതോ യാംതി താംബൂലം പുണ്യാത്മാനോ യമാലയമ് 69.

നിജഗാത്രത്വിഷാ കേചിജ്ജ്വാലയംതോ ദിശോ ദശ .

വ്രജംതി ശമനാഗാരം ജലഗ്രഹനിവാസിനഃ 70.

കേചിച്ച പായസം ദിവ്യം ഭുംജതോ യാംതി സത്തമ .

സുഭക്ഷണം പ്രകുർവംതഃ പഥി യാംതഃ സുഖേന ച 71.

കേചിദ്ദുഗ്ധം പിബംതശ്ച കേചിദിക്ഷുരസം തഥാ .

കേചിത്തക്രം പിബംതശ്ച ഗച്ഛംതി യമമംദിരമ് 72.

കേചിദ്ദധീനി ഭക്ഷംതഃ കേചിന്നാനാഫലാനി ച .

കേചിന്മധുപിബംതശ്ച പുണ്യവംതോ വ്രജംതി വൈ 73.

താനാഗതാംസ്തതോ ദൃഷ്ട്വാ ബഹൂന്ധർമപരായണാൻ .

ഭാസ്കരീം പ്രീതിമാസാദ്യ സ്വയം നാരായണോ ഭവേത് 74.

ചതുർബാഹുഃ ശ്യാമവർണഃ പ്രഫുല്ലകമലേക്ഷണഃ .

ശങ്ഖചക്രഗദാപദ്മധാരീ ഗരുഡവാഹനഃ 75.

സ്വർണയജ്ഞോപവീതീ ച സ്മരചാരുമഹാനനഃ .

കിരീടീ കുണ്ഡലീ ചൈവ വനമാലാവിഭൂഷിതഃ 76.

ചിത്രഗുപ്തോ മഹാപ്രാജ്ഞശ്ചംഡാദ്യാ യമകിംകരാഃ .

സർവേ നാരായണാകാരാ ബഭൂവുർമധുരോക്തയഃ 77.

തതഃ സ്വയം ധർമരാജസ്താൻസർവാന്മനുജോത്തമാൻ .

പരമാം പ്രീതിമാസാദ്യ മിത്രവച്ചാർചയേദ്ദ്വിജ 78.

ദിവ്യരത്നൈഃ ഫലൈശ്ചൈവ തേഷാം പുണ്യവതാം നൃണാമ് .

ഭോജനം കാരയിത്വാ തു താനുവാചാഥ ഭാസ്കരിഃ 79.

യമ ഉവാച-

യൂയം സർവേ മഹാത്മാനോ നരകക്ലേശഭീരവഃ .

നിജകർമപ്രഭാവേണ ഗമ്യതാം പരമം പദമ് 80.

സംസാരേ ജന്മ സംപ്രാപ്യ പുണ്യം യഃ കുരുതേ നരഃ .

സ മേ പിതാ സ മേ ഭ്രാതാ സ മേ ബംധുസമഃ സുഹൃത് 81.

ഇത്യുക്താ ധർമരാജേന തേ സർവേ ദ്വിജസത്തമ .

ദിവ്യം രഥം സമാരുഹ്യ നാരായണപുരം ഗതാഃ 82.

പുണ്യാത്മനാം ഗതിഃ പ്രോക്താ സമാസേന ദ്വിജോത്തമ .

പാപാത്മനാം ശൃണു ഗതിം വിസ്തരേണ വദാമ്യഹമ് 83.

ഷഡശീതിസഹസ്രാണി യോജനാനി ദുരാത്മനാമ് .

പ്രോക്തോ മാർഗസ്യ വിസ്താരഃ സർവദുഃഖാന്വിതഃ സ ച 84.

കുത്രചിദ്വഹ്നിവൃഷ്ടിശ്ച കുത്രചിച്ചാശ്മവർഷണമ് .

ക്വചിത്ക്വചിദ്ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ സംതപ്തം തപ്തവാലുകമ് 85.

ക്വചിത്ക്വചിത്തീക്ഷ്ണശിലാഃ ക്വചിത്തപ്തശിലാസ്തഥാ .

ക്വചിത്ക്വചിച്ഛസ്ത്രവൃഷ്ടിഃ ക്വചിദംഗാരവർഷണമ് 86.

ക്വചിദഗ്നിരിവാതീവ സംതപ്താ വാംതി മാരുതാഃ .

ഗംഭീരാംധകരാഃ ക്വാപി തൃണാവർതമുഖാ ദ്വിജ 87.

ക്വചിത്കംടകവൃഷ്ടിശ്ച നാരാചമയകംടകൈഃ .

പാഷാണശ്രേണയഃ ക്വാപി ദുഃഖരോഹാഃ സപന്നഗാഃ 88.

ഗച്ഛംതി പാപിനസ്തത്ര ശുഷ്കകംഠോഷ്ഠതാലുകാഃ .

ഏവം ബഹുവിധക്ലേശേ ഛായാജലവിവർജിതേ 89.

തസ്മിന്മാർഗേ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ പാപിനോ യാംതി ദുഃഖിതാഃ .

നാമ്നാ വിമുക്തകേശാശ്ച പ്രേതാകാരാ ഭയംകരാഃ 90.

രുധിരൗഘപ്ലുതാഃ കേചിത്കേചിത്കർദമഭൂഷിതാഃ .

കേചിത്കേചിച്ച കൃഷ്ണാംഗാഃ പഥി ഗച്ഛംതി പാപിനഃ 91.

ക്രംദംതോ വ്യഥയാ കേചിത്സ്രവദ്ബാഷ്പാകുലേ ക്ഷണാഃ .

ശോചംതഃ സ്വാനി കർമാണി കേചിദ്ഗച്ഛംതി പാപിനഃ 92.

കസ്യചിച്ചർമപാശസ്യ ബംധനം പാപിനാം ഗലേ .

കംകാലേ കസ്യചിദ്ബദ്ധാഃ കസ്യചിച്ച പദദ്വയേ 93.

ഗലേ സൂചീസമുത്കീർണേ പാശം ദത്വാ ദൃഢം രുഷാ .

ആകൃഷ്യംതേ യമപ്രേഷ്യാഃ കേഷാംചിച്ച കൃതൈനസാമ് 94.

വർത്മസ്ഥാൻഗുരുപാഷാണാന്വഹംതഃ കർണരന്ധ്രകൈഃ .

അയോഭാരാംശ്ച ശീർഷാഗ്രൈർവ്രജംതി പഥി പാപിനഃ 95.

കാംശ്ചിദ്ഭുജേഷു പാശേഷു നയംതി യമകിംകരാഃ .

ഗ്രീവാസു പാപിനഃ കേചിത്കരപ്രഹരണൈർദൃഢൈഃ 96.

ക്ഷിപ്തക്ഷിപ്താ യമപ്രേഷ്യാ നയംതി യമകിംകരാഃ .

യാംത്യധഃ ശിരസഃ കേചിദൂർധ്വപാദാസ്തഥാപരേ 97.

ഗച്ഛംതി ബാഹുഭിഃ കേചിദേകപാദാശ്ച കേചന .

ഇത്യേവം വികൃതാകാരാ ആർതരാവവിരാവണാഃ 98.

യമദൂതൈസ്താഡ്യമാനാഃ പാപിനോ യാംതി തത്പഥേ .

തേഷ്വാഗതേഷു സർവേഷു പാപാത്മാ സുരുഷാ യമഃ 99.

ദിവ്യാം മൂർതിം പരിത്യജ്യ ബഭൂവാത്യംതഭൈരവഃ .

ത്രിംശദ്യോജനദീർഘാംഗോ വാപീസദൃശലോചനഃ 100 7.23.100.

ധൂമ്രവർണോ മഹാതേജാഃ പ്രലംബോ ഘർഘരധ്വനിഃ .

സുദീർഘദശനശ്രേണിഃ ശൂർപോപമ നഖാവലിഃ 101.

പ്രചണ്ഡമഹിഷാരൂഢഃ സംദഷ്ടദശനച്ഛദഃ .

ദംഡഹസ്തശ്ചർമപാശോ ഭ്രുകുടീ കുടിലാനനഃ 102.

ചിത്രഗുപ്തോ മഹാമായഃ ക്രോധാരുണിതലോചനഃ .

അട്ടാട്ടഹാസം കുർവാണഃ സമവർതീ വിരാജതേ 103.

ചംഡാദ്യാഃ കിംകരാഃ സർവേ പാശമുദ്ഗരപാണയഃ .

ബഭൂവുർഭൈരവാഃ ക്രുദ്ധാ ഗർജംതോ ജലദാ ഇവ 104.

ജഹി ജഹ്യാശു പാപിഷ്ഠാൻഭിന്ധി ച്ഛിംദയ വിംധയ .

സമംതാദേവ ധാവംതോ വൽഗംതി യമകിംകരാഃ 105.

താനാഹ പതതഃ സർവാൻപാപിനോ ധർമരാട്പ്രഭുഃ .

തർജയേത്കാലദംഡേന ത്യജൻഹുംകാരനിഃസ്വനമ് 106.

യമ ഉവാച-

രേരേ പാപാ ദുരാചാരാ യുഷ്മാഭിരവിവേകിഭിഃ .

അഹോ കൃതാനി പാപാനി ആത്മപീഡാകരാണ്യപി 107.

മസ്തകോപരി തിഷ്ഠംതം നേക്ഷധ്വം സമവർതിനമ് .

ജ്ഞാത്വാപി മാം ജീവിതേശം യുഷ്മാഭിഃ പാതകം കൃതമ് 108.

പുണ്യാത്മനാമഹം ബംധുരഹം പാപാത്മനാം രിപുഃ .

ഇതി കുത്രാപി യുഷ്മാഭിർന ശ്രുതം ശ്രവണൈഃ സ്വകൈഃ 109.

നിരയാ ദുഃസഹാഃ സംതി നാനാദുഃഖസമന്വിതാഃ .

പാപിനോ ഭുംജതേ താംശ്ച യുഷ്മാഭിർനേതി വിശ്രുതമ് 110.

മത്വാ മിഥ്യൈവ യുഷ്മാഭിശ്ചർചാ മമ ദുരാശയാഃ .

അദ്യ സൈവ സ്വകൈർനേത്രൈർദൃശ്യതാം കൃതപാതകാഃ 111.

വിത്താംധ്യേന വചോ മത്താ യൂയം സർവേ സദൈവ ഹി .

ചക്രിരേ പാപജാലാനി യുഷ്മാഭിഃ സതതം യഥാ 112.

തഥാ പാപഫലം ദൃഷ്ടാ ഭുംജതാം ക്രംദനേന കിമ് .

സുപ്രാജ്ഞോവാച-

ഇത്യുക്ത്വാ ഭാസ്കരിർദേവശ്ചിത്രഗുപ്തമുവാച ഹ 113.

ഏതേഷാം പാപകർമാണി മഹാഭാഗ വിചാരയ .

ധർമരാജവചഃ ശ്രുത്വാ ചിത്രഗുപ്തോ മഹത്തദാ 114.

തേഷാം യാവംതി പാപാനി താവംതി പ്രാഹ ചോദിതഃ .

തതസ്തേ പാപിനഃ സർവേ ക്രംദംതി ദ്വിജസത്തമ 115.

ഇത്യൂചുഃ ശമനം ഭീതാശ്ചർമപാശേ നിയംത്രിതാഃ .

പാപിന ഊചുഃ

അസ്മാഭിര്യാനി പാപാനി കൃതാനി ഭാസ്കരാത്മജ 116.

കേ സ്ഥിതാഃ സാക്ഷിണസ്തത്ര കേ വാ യൂയം നിവേദിതാഃ .

അശുഭം വാ ശുഭം വാപി യതോഽസ്മാഭിഃ കൃതം പുരാ 117.

തഥാ ച ദൃഷ്ടം കേനാത്ര പുരോഽസ്മാകം നിഗദ്യതാമ് .

തതഃ പ്രഹസ്യ ഭഗവാൻകോപേന മഹതാ ദ്വിജ 118.

ആഹൂയ സാക്ഷിണഃ സർവാനിദം വചനമബ്രവീത് .

യമ ഉവാച-

യൂയം സർവേ യഥാവൃത്തം സംനിധൗ സാക്ഷിണസ്തഥാ 119.

ആകാശം പൃഥിവീം ചൈവ ജലം ച തിഥയസ്തഥാ .

ദിനം രാത്രിരുഭേ സംധ്യേ ധർമശ്ചൈതേ തു സാക്ഷിണഃ 120.

തേഷാം പാപാത്മനാമൂചുഃ സർവം കർമശുഭാശുഭമ് .

യസ്യ യസ്യ ച വേലായാം കർമ യദ്യദികാരിതമ് 121.

സ സ സാക്ഷീ തസ്യ തസ്യ ജഗാദ യമസന്നിധൗ .

തച്ഛ്രുത്വാ പാപിനഃ സർവേ സാധ്വസാ കൃഷ്ടമാനസാഃ 122.

സകംപഹൃദയാസ്തസ്ഥുർമേഘം ദൃഷ്ട്വാ മൃഗാ ഇവ .

തതസ്തു ദംതാവലിഭിഃ കുർവൻകഡകഡധ്വനിമ് 123.

ധർമരാട്കാലദംഡേന താഞ്ജഘാന പൃഥക്പൃഥക് .

താഡിതാ ധർമരാജേന തേ സർവേ കൃതപാതകാഃ 124.

ക്രംദംതി നിജകർമാണി ശോചംതഃ പ്രാപ്തസാധ്വസാഃ .

തതസ്താൻപാപിനഃ സർവാന്ദൂതാശ്ചംഡാദയോ രുഷാ 125.

നരകേഷു യമാദേശാദ്രൗരവാദിഷു ചിക്ഷിപുഃ .

തപനേ ചിക്ഷിപുഃ കാംശ്ചിദവീചൗ കൃതപാതകാൻ 126.

സംഘാതേ കാലസൂത്രേ ച മഹാരൗരവകേ തഥാ .

സംതപ്തേ വാലുകാകുംഡേ കുംഭീപാകേ തഥാപരാൻ 127.

നിരുച്ഛ്വാസേ മഹാഘോരേ ചിക്ഷിപുശ്ച പ്രമർദ്ദനേ .

അസിപത്രവനേ ഘോരേ നാനാഭക്ഷേഷു പാപിനഃ 128.

വൈതരണ്യാം തഥാ ക്യേപി ചിക്ഷിപുര്യമകിംകരാഃ .

ഘോരേ വിഷ്ഠാഹ്രദേ കാംശ്ചിത്തുഷാംഗാരാസ്ഥികംടകൈഃ 129.

പൂർണേ നിതാംതസംതപ്തേ ചിക്ഷിപുര്യമകിംകരാഃ .

പുരീഷലേപനേ ചൈവ പുരീഷഭോജനേ തഥാ 130.

സ്വമാംസഭോജനേ ചൈവ സ്ഥാപിതാ യമകിംകരൈഃ .

ശ്ലേഷ്മാണം ഭുംജതേ കേചിത്കേചിദ്വീര്യം ച ഭുംജതേ 131.

പിബംതി കേചിന്മൂത്രാണി കേചിദ്രക്താനി പാപിനഃ .
കേഷാംചിദ്വദനേഷ്വേവ ജലൗകാഃ പന്നഗോപമാഃ 132.
പൂര്യംതേ പന്നഗാശ്ചൈവ യമദൂതൈർഭയംകരൈഃ .
ഉത്പാദ്യംത്യേതിസംതപ്തൈർജിഹ്വാശ്ച ദ്വിജസത്തമ 133.
കേഷാംചിത്കർണരംധ്രേഷു മുഖേഷു ച കൃതൈനസാമ് .
തപ്തതൈലാനി പൂര്യംതേ നിർദ്ദയൈര്യമകിംകരൈഃ 134.
കേഷാംചിത്ഖഡ്ഗധാരാഭിർബാഹും ച ചരണം തഥാ .
കർണാദിനാസികാശ്ചൈവ ച്ഛിംദംതി ച ദുരാത്മനാമ് 135.
ശയനം കുർവതേ കേചിജ്ജ്വലദംഗാരസംചയേ .
കേചിന്നാരാചതുല്യേഷു ശയനം കംടകേഷു ച 136.
കർദമേഷു ച തപ്തേഷു കാംശ്ചിച്ഛമനകിംകരാഃ .
പാതയംതി ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ കേശേഷ്വാകൃഷ്യ പാപിനഃ 137.
വമനേഷു ച കേഷാംചിന്നഖസംധിഷു പാപിനാമ് .
തപ്തസൂചീസഹസ്രാണി പ്രക്ഷിപംതി മുഹുർമുഹുഃ 138.
സംതപ്തലോഹശൂലാഗ്രേ കാംശ്ചിദാരോപയംതി വൈ .
ക്രംദംതി കംടകൈസ്തീക്ഷ്ണൈഃ കേഷാംചിന്മസ്തകാനി വൈ 139.
ഗൃഹീത്വാ ഹസ്തപാദേഷു ശാല്മലിദ്രുമകംടകൈഃ .
നിഷ്കുഷംതി രുഷാ കാംശ്ചിദാർത്തരാവവിരാവിണഃ 140.
ബദ്ധ്വാ ഗലേഷു പാഷാണം കാംശ്ചിച്ഛമനകിംകരാഃ .
രക്തഗർതേ പയോഗർതേ പാതയംതി പുനഃ പുനഃ 141.
യാമ്യൈർദൂതൈരുദ്ഗിരംതി ശിരാംസി പാപിനാം നൃണാമ് .
ചൂർണയംത്യുപലൈര്യാമ്യാ മുഹുർമുഹുരതിക്രുധാ 142.
വക്ഷോമധ്യേഷു കേഷാംചില്ലോഹകീലകസംചയാൻ .
ആരോപയംതി ലോകാനാം ക്രംദതാം ദുരിതാത്മനാമ് 143.
ചക്ഷൂംഷി ബഡിശൈഃ കേഷാമുത്പാട്യംതേ കൃതൈനസാമ് .
കേഷാംചിന്നാസികാ ഏവ പൂർയ്യംതേ വൃശ്ചികൈർദ്വിജ 144.

കേഷാംചിദ്വൃക്ഷശാഖായാം ബദ്ധ്വാ പാദാംശ്ച പാശകൈഃ .
ജ്വാലയംതി തലേ വഹ്നിം സധൂമം യമകിംകരാഃ 145.
ധൂമപാനം പ്രകുർവന്തി തേ തത്ര കൃതകില്വിഷാഃ .
അധോമുഖാ ഊർധ്വപാദാസ്തസ്ഥുരാചന്ദ്ര താരകമ് 146.
മുസലൈർമുദ്ഗരൈഃ കേചിത്താഡ്യമാനാഃ പുനഃ പുനഃ .
യാമ്യൈർദൂതൈരുദ്ഗിരന്തി ശോണിതാനി വ്യഥാകുലാഃ 147.
അന്ധകാരമയേ ഗേഹേ പൂതിഗന്ധവതി ദ്വിജ .
ദംശൈശ്ച മശകൈശ്ചൈവ കേചിത്സീദംതി പാപിനഃ 148.
ഭസ്മാനി ഭുഞ്ജതേ കേചിത്കൃമീൻകേചിച്ച ഭുഞ്ജതേ .
കേചിദ്ദുർഗന്ധമാംസാനി കേചിച്ച പൂതിമൃത്തികാമ് 149.
ശ്വഭിർവ്യാഘ്രൈഃ ശൃഗാലൈശ്ച വജ്രദന്തനഖൈസ്തഥാ .
ഋക്ഷൈഃ കേചിദ്ഭക്ഷ്യമാണാഃ ക്രംദന്തി രുധിരാപ്ലുതാഃ 150 7.23.150.
നിതാംതോഗ്രവിഷൈഃ സർപൈർഭക്ഷ്യമാണാസ്തഥാപരേ .
അന്യേ മഹിഷശൃംഗാഗ്രനിർഭിന്നവക്ഷസോ ദ്വിജ 151.
പതന്തി മൂർച്ഛിതാഃ പൃഥ്വീം സിംചംതോ രുധിരൈർമഹീമ് .
യമദൂതധനുർമുക്തൈർഘോരൈരാശീവിഷോപമൈഃ 152.
ജർജരാഖിലദേഹാശ്ച ലുഠംത്യന്യേ മഹീതലേ .
തപ്തായഃ പിണ്ഡനിലയം തപ്തപാഷാണമേവ ച 153.
ദംശശസ്ത്രേണ കേഷാംചിത്കുഷ്ണംതി വദനേഷു ച .
നാസാരന്ധ്രേഷു കേഷാംചിദ്യമദൂതാ മുഖേഷു ച 154.
ശ്വാസാനിലനിരോധാർഥം നാസാരന്ധ്രം വയംതി വൈ .
കേഷാംചിത്തീക്ഷ്ണധാരാഭിര്യമശാക്തിഭിരുദ്ധതൈഃ 155.
ഉത്പാട്യംതേംഗചർമാണി യമദൂതൈർമഹാബലൈഃ .
കാംശ്ചിദ്ഗൃഹീത്വാ കേശേഷു നിപാത്യ പൃഥിവീതലേ 156.
കീലൈഃ പാദാദിഭിർഘാതൈസ്താഡയംതി സദൈവ ഹി .
കേചിത്ക്ഷാരാംബുധാരാഭിഃ സംതപ്താഃ കൃതപാതകാഃ 157.

ക്ഷാരാംബുപാനം കുർവംതി ക്രംദംതോ ബഹുധാ ദ്വിജ .
പിത്തപാനം മഹാഭാഗ കേചിത്കുർവന്തി പാപിനഃ 158.
സ്നുഹീക്ഷീരാണി കേചിച്ച പിബംതി പാപിനാം വരാഃ .
കേഷാംചിത്സ്വപതാം ഭൂമൗ വക്ഷഃസു യമകിംകരൈഃ 159.
ദീയംതേ ഗുരുപാഷാണാഃ സംതപ്താഃ പർവതോപമാഃ .
കാഷ്ഠഖംഡദ്വയം ദത്വാ ഗ്രീവായാം ച ഗലേ തഥാ 160.
ഉദഗ്രമുഖം ബധ്നന്തി കേഷാംചിദ്ദൃഢപാശകൈഃ .
ആരോപ്യ വൃക്ഷശാഖായാം കാംശ്ചിദ്ഭൂമൗ ക്ഷിപംതി ച 161.
ഉത്ഥാപയംതി ഭൂമൗ ച പ്രക്ഷിപംതി പുനഃ പുനഃ .
ഏവം തേ പാപിനഃ സർവേ ക്ഷുധിതാസ്തൃഷിതാസ്തഥാ 162.
ത്രാഹി ത്രാഹീതി ജല്പംതോ രുദംതി യാതനാഗൃഹേ .
യുഗകല്പാംതപര്യംതം ഭുക്ത്വാ നിരയയാതനാമ് 163.
നാതിഭുക്ത്വാ പാപശേഷേ ജായംതേ പാപയോനിഷു .
പാപയോനൗ സമുത്പന്നാ ഭവംതി വ്യാധിപീഡിതാഃ 164.
ഹീനാംഗാ അധികാംഗാശ്ച ദുഃഖിനഃ പാപസേവകാഃ .
അപുത്രാ അതിമൂർഖാശ്ച പരഹിംസാപരായണാഃ 165.
അല്പായുഷോഽല്പമതയഃ കുഭാര്യാപതയസ്തഥാ .
നിത്യം പാപാനി കർമാണി കർമണാ മനസാ ഗിരാ 166.
പുനഃ പാപപ്രഭാവേന നിരയം യാംതി പൂർവവത് .
തസ്മാത്പാപം ന കർതവ്യം കദാചിദപി സത്തമൈഃ 167.
നരാണാം കൃതപാപാനാം നരകാന്നാസ്തി നിഷ്കൃതിഃ .
സംക്ഷേപാത്പാപിനാം ദുഃഖം നിരുക്തം ദ്വിജസത്തമ 168.
സമ്യഗ്വക്തും കഃ ക്ഷമോസ്തി വർഷായുതശതൈരപി .
ദുർഗതീനാം തതോ ദൃഷ്ട്വാ മനുജാനാം കൃതൈനസാമ് 169.
ആവാം വിമാനമാരുഹ്യ നാരായണപുരം ഗതൗ .
കല്പകോടിസഹസ്രാണി ഭുക്ത്വാ ഭോഗാൻഹരേർഗൃഹേ 170.

ജാതൗ വൈ രാജവംശേഽസ്മിന്വിശുദ്ധേ ദ്വിജസത്തമ .

അത്ര ഭുക്ത്വാഖിലാൻഭോഗാൻസർവസംപത്സമന്വിതാൻ 171.

സുഖമൃത്യും സമാസാദ്യ ഗംതവ്യം പരമം പദമ് .

ഏകാദശീവ്രതസമം വ്രതം നാസ്തി ജഗത്ത്രയേ 172.

അനിച്ഛയാപി യത്കൃത്വാ ഗതിരേവംവിധാഽവയോഃ .

ഏകാദശീവ്രതം യേ തു ഭക്തിഭാവേന കുർവതേ 173.

ന ജാനേ കിം ഭവേത്തേഷാം വാസുദേവാനുകമ്പയാ .

ഇതി തേ കഥിതം സർവം പൃഷ്ടം ബ്രാഹ്മണസത്തമ 174.

വിഷ്ണോർദിവസമാഹാത്മ്യം കിമന്യച്ഛ്രോതുമർഹസി .

വ്യാസ ഉവാച-

തസ്യൈതദ്വചനം ശ്രുത്വാ സ വിപ്രഃ പരമാർഥവിത് 175.

ഏകാദശീവ്രതേ ചിത്തം ചകാര സുദൃഢം നിജമ് .

സ രാജാ രാജമഹിഷീ ചിരം ഭുക്ത്വാ വസുംധരാമ് 176.

അംതേ വിഷ്ണുപുരം ഗത്വാ പ്രാപ്തവംതൗ പരം പദമ് .

വ്രതരാജസ്യ മാഹാത്മ്യം യേ ശൃണ്വംതി പഠംതി ച 177.

പാപജാലൈർവിനിർമുക്താ ലഭംതേ ഹരിസന്നിധൗ 178.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ക്രിയായോഗസാരേ ഏകാദശീമാഹാത്മ്യേ ത്രയോവിംശതിതമോഽധ്യായഃ 23 .
